

A kezdeményezés neve: Polgármesterek Szövetsége / Az olaszországi Genova Fenntartható Energia Akcióterve

http://www.eumayors.eu/home_en.htm

Genova Fenntartható Energia Akciótervét (Sustainable Energy Action Plan, röviden SEAP) 2009-ben állították össze. Az akcióterv egy átfogó dokumentum, amely a város által az Európai Bizottság **Polgármesterek Szövetsége** (Covenant of Mayors, azaz COM) mozgalmában vállaltakkal összhangban íródott. A Szövetséghez csatlakozó aláíró tagok (az aláíró általában a település polgármestere) önkéntesen és egyoldalúan vállalják, hogy a településen az Európai Unió által 2020-ra kitűzött 20%-os CO₂-kibocsátás csökkentést elérik és túl is szárnyalják. Genova akcióterve a Liguria Regionális Energiaügynökség (Liguria Regional Energy Agency) és a Genovai Egyetem (University of Genoa) együttműködésében készült el, és kulcsfontosságú dokumentummá vált, amely az önkormányzat energiapolitikáját (helyi közlekedés, közösségi- és magántulajdonban lévő épületek energiahatékonysága, megújuló energiaforrások és innovatív technológiák) az elkövetkezendő tíz évre meghatározza.

Kontextus: A megoldandó probléma

Az **Európai Unió klíma- és energiacsomagját 2008**-ban fogadták el. A csomagra azért volt szükség, mert a magas olaj- és gázárak miatt egyre aggasztóbbá vált Európa növekvő importfüggősége, és ezzel párhuzamosan a klímaváltozás lehetséges hatásai is nyugtalanságra adtak okot. Az Európai Bizottság (**DG Energy**), felismerve, hogy az energiafogyasztás és szén-dioxid-kibocsátás 80%-a a városokhoz köthető, elindította a Polgármesterek Szövetsége mozgalmát, hogy támogassa a helyi önkormányzatok fenntartható energiapolitika megvalósítása során tett erőfeszítéseit. Genova városa 2009. február 10-én csatlakozott a Szövetséghez, amely magától értetődő lépés volt, hiszen a település már több éve elkötelezte magát a CO₂-kibocsátás csökkentése mellett.

Megoldások és tevékenységek

“A Polgármesterek Szövetsége egy egyedülálló európai mozgalom, melyben a helyi és regionális önkormányzatok önkéntes kötelezettséget vállalnak az energiahatékonyság javítása és a megújuló energiaforrások fokozott hasznosítása iránt saját területükön. Az elkötelezettséggel a Szövetség aláíróinak az a célja, hogy elérjék és túlszárnyalják az Európai Unió által 2020-ra kitűzött 20%-os CO₂-kibocsátás csökkentést.” (http://www.polgarmesterekszovetsége.eu/index_hu.html).

Eddig (2012. jan.) 3425 aláíró tagja van a Szövetségnek, ami több, mint 148 millió városlakót jelent. Genova városa 2009-ben csatlakozott - az elmúlt tíz évben kidolgoztak egy Integrált Fenntartható Energia Akciótervet, amely része egy 10 pontból álló, Genova fenntartható növekedését előmozdító **főtervnek**. Az akcióterv sokmindenre kiterjed, többek között az önkormányzati

épületek energiahatékonyságának növelésére, a közlekedési rendszer ésszerűsítésére, a megújuló energiaforrások használatának népszerűsítésére stb.

Összehúzóási és közelítési (Contraction and Convergence) elemek

Összehúzóás:

A Polgármesterek Szövetségének elsődleges célja az európai városok karbon-lábnyomának csökkentése. Genova akciótervében ugyanez a cél, az eszköz pedig az energiafogyasztás kérdésének integrált és racionalizált megközelítése a mobilitás, épített környezet, oktatás és a megújuló energiák használatának területén. A Szövetséghez való csatlakozással Genova polgármestere visszavonhatóan bár, de határozottan kötelezettséget vállalt, hogy a városban az Európai Unió által 2020-ra kitűzött 20%-os CO₂-kibocsátás csökkentést elérjük és túl is szárnyaljuk (konkrétabban, 2020-ra 23,7%-kal csökkentjük a kibocsátást a 2005-ös bázisához képest).

Közelítés:

Sem a Polgármesterek Szövetsége, sem Genova akcióterve nem hivatott foglalkozni a társadalmi igazságosság kérdéseivel. Ugyanakkor a társadalmi méltányosság és egyenlőség bizonyos formában mégis helyet kap a város akciótervének megvalósítása során – például azzal, hogy az akcióterv a magánautózás helyett a tömegközlekedést támogatja, hogy a külvárosi területeket életre akarja kelteni, bátorítja az érintettek/közösségek részvételét a várostervezésben és -fejlesztésben, igyekszik tökéletesíteni a város infrastruktúráját, elősegíteni a közösség életminőségének javulását és nem hagyja figyelmen kívül a "társadalmi integrációt, mint a várostervezés és építészet sarokkövét" sem.

Jelen állapot

A [Szövetség aláíró tagjainak száma](#) a kezdetek óta gyorsan nő. Eddig 972 akcióterv érkezett (2011 végi adat), 32 tagot azonban fel kellett függeszteni, mert nem mutattak kellő elkötelezettséget a Szövetség céljai iránt. A kezdeményezés weboldalát sokan látogatják. A Támogatás menüpontban több, a vállalások megvalósítását és a program népszerűsítését segítő anyagot találunk, lásd az akciótervek összeállítását és gyakorlati megvalósítását segítő, [önkormányzatoknak szóló irányelveket](#), illetve [jó gyakorlatokat bemutató esettanulmányokat](#).

Genova akcióterve még bevezetés alatt áll. Az akcióterv kidolgozásában és alkalmazásában tapasztalatot szerzett önkormányzati képviselők aktív szerepet játszanak regionális uniós projekteknél, mint például az [EnSURE](#), amely a városfejlesztésben bevethető innovatív megoldásokkal igyekszik növelni a városlakók energiahatékonyságát.

Néhány előadás és szövetségi megbeszélés - az aláíró önkormányzatok képviselőinek részvételével - megtekinthető [videón](#) a Polgármesterek Szövetsége weboldalán.

További információ a Polgármesterek Szövetségéről és Genova város Fenntartható Energia Akciótervéről

Az Európai Bizottság rövid nyilatkozata a Polgármesterek Szövetségének Fenntartható Energia Akcióterveiről:

http://ec.europa.eu/energy/climate_actions/mayors/doc/action_plan_guidance_elements_en.pdf

A nyilvánosság számára is hozzáférhető támogató anyagok (pl. szakmai és módszertani útmutató a Fenntartható Energia Akciótervek kidolgozásához) található a Szövetség hivatalos oldalán:

http://www.polgarmesterekszovetsege.eu/support/library_hu.html

Piers, R. Sustainable Energy & Covenant of Mayors in our cities. Előadás, Kapacitásépítő workshop, Brassó, 2010. European Commission Joint Research Centre. Letölthető:

http://www.managenergy.net/lib/documents/60/original_seap_en.pdf (Nagyon jó bemutató anyag arról, hogyan működik a Polgármesterek Szövetsége és hogyan kapcsolódik a Szövetség a városi akciótervekhez. Sok példa a Genoa-i Akciótervből származik).